

Universitätsbibliothek Paderborn

**Commentaria Vetustissima & profundissima Super
Canticvm Canticorvm Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr
Sirhasirim**

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs XIII. Emißiones tuae paradysus malorum punicorum cum pomorum
fructibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

catio nihil confert, nisi sit vera ut fidem exciter, suavis ut attrahat, utilis ut informet. His enim partibus sacramenti quasi quibusdam signaculis fons iste recluditur, ut specialis eius virtus & puritas atq; salubritas insinuetur.

A quo fons
iste signa-
tus sit.

A quo autem signatus? nimurum à spiritu sancto, qui eum sigillo septiformis gratiae suæ consignauit, quia ex institutione, & virtute sacramentorum, & utilitate sanctorum prædicationum profluunt in Ecclesia omnium spiritualium irriguaccharismatum: ibi enim accipit mēs sancta, quid, & qualiter sapiat & intelligat, quo cōsilio, qua fortitudine roboretur, qua scientia & pie-tate ornetur, quo ve timore Domini repleatur. Nempe istis spiritualibus donis fons Ecclesiæ ita est signatus, ut nullus ipsius fontis particeps esse possit, qui harum septem gratiarum nullam habuerit.

Fons iste
quare sit
signatus.

Quare verò signatus? quia nulli committenda sunt sacramenta Ecclesiæ, nisi fidem habeat & opera; fidem, ut ea quæ in sacramentis exterius visibiliter agi conspicit, interius invisibiliter salutem operari intelligat & credat; opera verò ut in ipsiss sacramen-tis participandis dignum se exhibeat. Nulli quoq; prædicandi officium committitur, nisi ei qui huius scientiæ gratiam habere probatur, sicut dicit Apostolus, *quomodo prædicabunt, nisi mittantur?*

ille enim quasi mittitur, qui huius Rom. 10.
officij gratiam à Deo consequitur.

VERVS XIII.

*Emissiones tuæ paradysus malorum
punicorum cum pomorum fructibus.*

Quid autem hortus iste conclusus & fons signatus tanta diuinitatis prouidentia custoditi emittunt? inquit, *tuæ paradysus malorum punicorum cum pomorum fructibus;* mirabiles enim emissiones huius horti esse necesse est, qui tam suauiter & salubriter fluentis, tamq; cautè signati fontis irrigatione redditur fœcundus. Nam constituitur velut paradysus spiritualiter prodeuntibus, diuersarum virtutum, seu florarum & herbarum gloriose emissionibus, quæ cum per multimodas orationum species vniuersitatem virtutum prætendentes infra enumerentur, in duas tamen finales causas diuiduntur, propter geminam temporis qualitatem, videlicet persecutionis & pacis. Omnis quippe consummatio sanctorum, aut in persecutione martyrio est celebrata, aut in pace confessione peracta.

Vnde bene huius horti, id est sacerdotum Ecclesiæ emissiones, *paradysus dicūtur* Ecclesia malorū punicorū, cu pomorū fructibus, cur dicantur paradiqua vel Martyrij vel cōfessionis glo-sus maloriā, ubiq; vernant & redolent san-crum punicorum eius præconia. Quid enim per cum pomorum fructibus

rum purpura, quid per fructus pomorum, nisi bonis aëtibus candens, vita confessorum? O quantæ deliciae huius paradyfi, quantæ abundanter & feliciter profluente virtutum emissiones, vbi & fortis nutriuntur, & infirmi reficiantur! quia ibi qui imitari cupiunt, mirantur, prædicant, & venerantur constantiam martyrum; ibi qui Martyres esse non possunt, attendunt, approbant & æmulantur probabilem vitam in pace gloriose viuentium sanctorum.

VERSUS XIV.

Cypri cum nardo, nardus & crocus, fistula & cinnamomum cum vniuersis lignis Libani, myrra & aloë cum omnibus primis vnguentis.

VNde & sequitur huius horti conclusi, siue fontis signati designata venustas, salubritas, & utilitas, per septem species herbarum aromaticarum, non solum quia istas eius sanctitatis emissiones septiforis spiritus efficit gratia, verum etiam quia hoc septenario specierum numero virtutum vniuersitas exprimitur. In toto quippe corpore Ecclesiæ nulla virtus potest deesse, quia cum caput Ecclesiæ sit Christus, corpus autem Christi Ecclesia, quicquid sanctitatis, honestatis, & utilitatis vñquam esse potuit vel potest, in vniuerso Christo, hoc est capite & mēbris cōsiderare licebit.

Inspiciamus ergo ipsas species, per quas vniuersitas virtutum, vt

diximus, denotatur, & quod in partibus intelligimus, in toto intellegendum sciamus. *Cypri*, inquit, cum nardo, nardus & crocus, fistula & cinnamomum cum vniuersis lignis libani, myrra & aloë cum omnibus primis vnguentis.

Cyprus est arbor aromatica, significans spiritualis gratiae benedictionem, & interpretatur mœror vel tristitia. *Cyprus* ergo in Ecclesia est quævis sancta anima velut arbor aromatica, quæ habet ex Dei gratia, vtmundi huius transitoria containat gaudia, habens eam *tristitiam*, quæ est secundum Deum, quæ pœnitentiam in salutem stabilem operatur; memor illius Euangelici, beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur, & illius Apostolici, miseri estote & lugete Iac. 4. risus vester in luctum conuertatur, & gaudium in mœrem.

Nardus frigus repellere dicitur, *crocus* autem ardentibus inferre reperitur, *fistula* & *cinnamomum* per crocini charitas, quid autem per nardum per cinnamomum per castitas figuratur? *charitas* namque tur. tepidos in bono opere suscitat, & ardentes facit, castitas vero menem ab æstu male concupiscentiæ temperat & restringit.

Fistula est arbor aromatica breuis & modica, duri autem corticis, qui contritus bibitur & sanat viscerá: porro *cinnamomum* cinereum habet colorem, & diu retinet vim suam. Per *fistulam* autem quæ, vt diximus, breuis est & modica non incognitum humilitas accipitur; duro vero eius